

Paper 2 Kılavuzu

İki eseri bilmek yetmez. Soruyu çöz, karşılaştır, yorumla ve her paragrafta “Bu fark neden önemli?” sorusuna cevap ver.

Soruyu çöz → Karşılaştır → Yorumla

P2

SORUYU
ANLA
KARŞILAŞTIR
YORUMLA

Bu sunum bittiğinde hedef şu: sınavda soruya bakıp kendi başına plan çıkarabilmek ve karşılaştırmalı bir Paper 2 yazısını yönetebilmek.

Sınav anında ne yapacaksın?

Paper 2’de asıl beceri “iki kitabı anlatmak” değil; aynı soruyu iki eser üzerinden düşünmek ve farkın anlamını açıklamaktır.

Altın kural

Soruyu kendi cümlelerle açıklayamıyorsan yazmaya başlama. Paper 2’de ilk iş, “Bu soru benden neyi ölçüyor?” sorusudur.

Soruyu anlama = yazının yönünü belirleme

Sınav psikolojisi

İlk aklına gelen bilgiyi dökmek yerine 2–3 dakika plan yap. Plansız yazı genellikle özet ve iki ayrı mini-essay’e dönüşür.

Plan = konu dışına çıkmama sigortası

Soruyu önce sök: anahtar kelimeleri yakala

Paper 2’de sorunun içindeki kelimeler, hangi tür karşılaştırmayı yapacağını söyler.

1. Ana kavram

Kimlik, güç, yabancılaşma, aile, bellek, toplumsal baskı...

Bu kavramın iki eserde nasıl kurulduğunu düşün.

2. Eylem fiili

“Nasıl işlenmiştir?”, “hangi yollarla?”, “ne ölçüde?”

Özellikle “nasıl” sözcüğü; teknik, yapı ve yazar seçimlerini çağırır.

3. Karşılaştırma sinyali

“İki eserde...” demek, sadece iki örnek vermek değildir.

Benzerlik + fark + bu farkın sonucu gerekir.

“İki eserde kimlik çatışması nasıl işlenmiştir?”

Kavram: kimlik çatışması

Eylem: nasıl?

Görev: iki eseri karşılaştır

Kendine söyle: “Bu soru benden şunu istiyor: ...”

2–3 dakikalık mini plan: boş sayfayı haritaya çevir

Her eser için yalnızca 1–2 kelimelik notlar yeter. Ama notlar doğrudan soruya hizmet etmeli.

Olay örgüsü	ESER A: Soruyla ilgili en kısa olay özeti	ESER B: Soruyla ilgili en kısa olay özeti
Ana çatışma	ESER A: İçsel / toplumsal / ahlaki?	ESER B: İçsel / toplumsal / ahlaki?
Karakter	ESER A: Neyi temsil ediyor?	ESER B: Neyi temsil ediyor?
Anlatıcı / yapı / teknik	ESER A: Bakış, zaman, güvenilirlik, sembol	ESER B: Bakış, zaman, güvenilirlik, sembol
Sahneler	ESER A: Soruyla ilgili 2–3 güçlü an	ESER B: Soruyla ilgili 2–3 güçlü an

Planın amacı: konu dışına çıkmamak • özet yapmamak • her paragrafı hedefe göndermek

Tez motoru: Ortaklık + Fark + Anlam

Tez, “iki eser de X’i anlatır” seviyesinde kalmaz. İki yazarın aynı kavramı farklı yollarla nasıl kurduğunu ve bunun ne değiştirdiğini söyler.

ORTAKLIK

İki eserin soruya verdiği ortak cevap nedir?

Örn. Her iki eser de bireyin güç mekanizmaları karşısındaki kırılganlığını işler.

FARK

A eseri bunu hangi eksenle, B eseri hangi eksenle kuruyor?

A: doğrudan politik baskı
B: sessiz manipülasyon

ANLAM

Bu fark okuru veya temayı nasıl değiştiriyor?

Fark → iki ayrı güç deneyimi → iki ayrı okuma.

TEZ KALIBI

Her iki eser de [ortak kavramı] ele alır; ancak A, bunu [yol 1] üzerinden kurarken B, [yol 2] üzerinden kurar. Bu fark, [yorum / anlam sonucu] ortaya çıkarır.

Tezin, bütün yazının GPS’i olacak. Paragrafların onun dışına çıkmayacak.

Giriş: 6–8 cümlede rotayı göster

Giriş süslü olmak zorunda değil; okuyan kişinin “Bu yazı nereye gidecek?” sorusuna net cevap vermeli.

1. Soruyu yeniden kur

Soruyu kopyalama. Kendi kelimelerle çerçevesini çiz.

2. Eserleri tanı

Tür, dönem, bağlamı yalnızca soruya hizmet edecek kadar belirt.

3. Ana kavramı netleştir

İki eserde ortak tematik alanı bir cümlede kur.

4. Karşılaştırmalı tez

Ortaklık + fark + neden önemli? Bunu tek, keskin cümlede bağla.

“Her iki eser de kimlik meselesini ele alır; ancak A bunu psikolojik çözümme üzerinden kurarken, B toplumsal baskıyı merkeze alır.”

Okuyan: “Tamam, rota belli.” demeli.

Karşılaştırma lafla değil, paragrafın yapısıyla olur

Her paragraf tek bir alt iddia taşır ve iki eseri aynı kavramsal eksenle birbirine konuşturur.

Örnek alt iddia

“Her iki eserde de otorite figürü vardır; ancak bu figürlerin anlatıdaki işlevi farklıdır.”

Sonraki cümlelerde A ve B eserlerinin örneklerini ver; ama sahneyi anlatmak yerine sahnenin işlevini açıkla.

Üç güçlü gelişme rotası

3 paragraf çoğu zaman yeterli bir omurga kurar. Metinlerin ve sorunun doğasına göre 4. bağlamsal paragraf eklenebilir.

1. Tema / İçerik

Yazarlar temayı nasıl kurguluyor?

- kısa olay / sahne kanıtı
- benzerlik + fark
- bu fark temayı nasıl zenginleştiriyor?

2. Karakter / İlişki

Karakterler temayı hangi çatışma üzerinden taşıyor?

- diyalog / eylem / ilişki
- karakter tiplerini karşılaştır
- toplum / insan doğası sonucu

3. Teknik / Biçim

Anlatıcı, bakış açısı, zaman, semboller, yapı...

- tekniği isimlendirmek yetmez
- teknik → anlam → okur etkisi zinciri kur

4. Opsiyonel: Bağlamsal Boyut

Tarihsel, kültürel ya da ideolojik bağlam aynı temayı iki eserde nasıl farklılaştırıyor? Evrensel mi, yerel mi bir sorun ortaya çıkıyor?

Kendine sürekli “Eee?” de

Bu küçük soru, betimlemeden analize geçmenin en kestirme yoludur.

Zayıf cümle

“Yazar iç monolog kullanır.”

Eee?

Teknik adı tek başına puan değildir.

1. İşlev

Bu iç monolog karakterin çatışmasını doğrudan mı, dolaylı mı gösteriyor?

2. Karşılaştır

Diğer eserde aynı işlev hangi teknikle kuruluyor? Neden farklı?

3. Sonuç

Bu fark okurun karakteri, temayı veya çatışmayı okuma biçimini nasıl değiştiriyor?

Analiz = Tespit → İşlev → Karşılaştırma → Anlam sonucu

Yüksek puan aslında ne istiyor?

Rubriği sınavdan sonra değil, yazarken kullan. Her kriter sana farklı bir kontrol sorusu verir.

A - Bilgi / Anlama / Yorum

Eseri biliyor muyum değil; bilgiyi soruya bağlayıp tutarlı bir yoruma dönüştürüyor muyum?

5: Metnin ima ettiklerini yakalayan, ikna edici yorum.

B1 - Yazar Seçimleri

Teknik var mı değil; teknik ne anlam üretiyor ve okur etkisi ne?

5: teknik → anlam → etki zinciri.

B2 - Karşılaştırma

“Benzer / farklı” demek yetmez. Farkın sonucu okumayı değiştirmeli.

5: fark → sonuç → farklı okuma.

C / D - Yapı + Dil

Her paragraf tek iş yapıyor mu? Dil düşünceyi taşıyor mu?

5: kontrollü yapı + argümana hizmet eden dil.

Rubrikçe düşün:

“Bunu yazdım mı?” yerine “Bunu analize ve karşılaştırmaya dönüştürdüm mü?”

Puan kaybettiren 5 tuzak

Bunların çoğu “yazı yazamamak” değil; Paper 2’nin görevini yanlış anlamaktır.

1

Ezber cümle

“Yazar toplumu eleştirir.” → Nasıl? Nerede? Ne sonuçla?

2

Uzun özet

P2, olay örgüsünü anlatma sınavı değildir.

3

İki ayrı mini-essay

A’yı anlat, sonra B’yi anlat = karşılaştırma yok.

4

“Benzer” deyip geçmek

Benzerlik tek başına değil, anlam sonucu puan getirir.

5

Teknik listesi

Metafor / ironi / iç monolog... İşlev yoksa analiz yok.

Kural: Her teknik, her örnek ve her karşılaştırma sonunda “Bu soru için neden önemli?”ye dön.

Toparla, büyüt, net bitir

Sonuçta yeni fikir açma. Yazının başında kurduğun karşılaştırmayı daha yüksek bir soyutlama düzeyinde kapat.

1

Tezi yeniden kur

Aynı kelimeleri tekrar etme

2

Farkı toparla

İki eserin ayrımını netleştir

3

Anlamı büyüt

Bu fark bize ne söylüyor?

4

Kapan

Yeni konu açmadan bitir

“Bu karşılaştırma, aynı temanın farklı anlatı stratejileriyle nasıl bambaşka anlamlar üretebildiğini göstermektedir.”

Bitti. Uzatma.

Cümle mühendisliği: Paper 2'nin analitik dili

İyi dil "süslü" dil değildir. Düşüncenin ilişkilerini açıkça taşıyan dildir.

karşılaştırır

iki metinsel tercihi aynı eksene getirir

pekiştirir

tematik etkiyi güçlendirir

ayırır

iki eserin farkını görünür kılar

görünür kılar

soyut fikri somutlaştırır

sorunsallaştırır

kavramı tartışmaya açar

dönüştürür

bir tekniğin anlam üzerindeki sonucunu açıklar

Kaçın: "Yazar demek istemiştir." → Kullan: "metin kurar / gösterir / sorgular / görünür kılar / dönüştürür."

Son 90 saniye: yazını kurtaran kontrol

Teslim etmeden önce her maddeyi hızlıca tara. Amaç kusursuzluk değil; argümanın dağılmadığından emin olmak.

Soru

Soruyu kendi cümlele açıklayabiliyor muyum?

Tez

Ortaklık + fark + anlam sonucu var mı?

Paragraf

Her paragraf tek alt iddia mı taşıyor?

Karşılaştırma

A → B → fark/benzerlik → yorum düzeni var mı?

Analiz

Her örnekte "Eee?" sorusunun cevabı var mı?

Dil

Dil açık, kontrollü ve argümana hizmet ediyor mu?

Son soru: Bu yazıda iki eser gerçekten birbirini açıklıyor mu, yoksa yalnızca yan yana mı duruyor?

Paper 2 cep pusulası

Sınavda kafan karışırsa buraya dön.

1. Soruyu çöz

Ana kavram + eylem fiili + iki eser sinyali.
"Bu soru benden ne istiyor?"

2. Tez kur

Ortaklık + fark + anlam sonucu.
Tez, yazının GPS'i.

3. Paragraf yürüt

Alt iddia → A → B → karşılaştıır → "Eee?" → soruya bağ.

**Paper 2'de yüksek not alanlar sadece "iyi yazarlar" değildir;
ne yaptığını bilen ve iki eseri aynı soru üzerinde düşündüren yazılardır.**

Hazır olduğunda tek ölçütün şu olsun: Her paragraf soruyu ve iki eseri aynı anda çalıştırıyor mu?